

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 01.12.1966, sp. zn. 10 Tz 64/66, ECLI:CZ:NS:1966:10.TZ.64.1966.1

Číslo: 19/1967

Právní věta: Mimoriadnymi pomerami páchatela podľa § 40 odst. 1 tr. zák. sú okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu. Takými okolnosťami nie je skutočnosť, že sa páchatel k činu doznal, ľutoval ho a pomáhal ho objasniť. Mimoriadnymi pomerami z tohto hľadiska môže byť napr. situácia páchatela, ktorý sa skutočne stará o väčší počet osôb, odkázaných na neho svojou výživou alebo ktoré sú dokonca v jeho osobitnej starostlivosti, kedy neprítomnosť páchatela (ktorý tieto povinnosti riadne plnil) v rodine po dlhšiu dobu by mohla ohroziť riadnu výživu a výchovu týchto osôb.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 01.12.1966

Spisová značka: 10 Tz 64/66

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 40 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1967 sb. rozh.

Mimoriadnymi pomerami páchatela podľa § 40 odst. 1 tr. zák. sú okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu.

Takými okolnosťami nie je skutočnosť, že sa páchatel k činu doznal, ľutoval ho a pomáhal ho objasniť. Mimoriadnymi pomerami z tohto hľadiska môže byť napr. situácia páchatela, ktorý sa skutočne stará o väčší počet osôb, odkázaných na neho svojou výživou alebo ktoré sú dokonca v jeho osobitnej starostlivosti, kedy neprítomnosť páchatela (ktorý tieto povinnosti riadne plnil) v rodine po dlhšiu dobu by mohla ohroziť riadnu výživu a výchovu týchto osôb.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 1. decembra 1966 - [10 Tz 64/66.](#))

Okresný súd v T. rozsudkom z 22. apríla 1966 sp. zn. T 87/66 uznal obvineného vinným trestným

činom podľa § 221 odst. 1 tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že 18. septembra 1965 v M. po predchádzajúcom nedorozumení vo dverách hostinca trikrát bodol pripraveným vreckovým nožom poškodeného K do chrbta a spôsobil mu 2 bodné rany na chrbáte medzi lopatkami. Toto zranenie si vyžiadalo 22-dňovú pracovnú neschopnosť. Okresný súd sa odchyľil od návrhu obžaloby, podanej okresným prokurátorom pre trestný čin podľa § 8 odst. 1 k § 222 odst. 1 tr. zák. a túto zmenu kvalifikácie odôvodnil tým, že podľa výpovede lekára dr. L a výpovede dr. M zistil, že k ťažkej ujme mohlo dôjsť len vtedy, keby nôž vnikol do dutiny hrudnej.

Proti tomuto rozhodnutiu Okresného súdu v T., ktorým bol obvinený uznaný vinným uvedeným trestným činom podľa § 221 odst. 1 tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny, podal odvolanie okresný prokurátor.

Krajský súd na základe tohto odvolania rozsudkom zo 17. júna 1966 sp. zn. 6 To 206/66 zrušil napadnutý rozsudok a pri nezmenenom skutkovom stave uznal obvineného vinným trestným činom podľa § 8 odst. 1, § 222 odst. 1 tr. zák. a za použitia ustanovenia § 40 odst. 1 uložil mu trest odňatia slobody v trvaní jedného roka nepodmienečne.

Na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom zrušil Najvyšší súd rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Predovšetkým je nutné prisvedčiť názoru, vyslovenému v sťažnosti pre porušenie zákona, že krajský súd, pokiaľ kvalifikoval konanie obvineného ako trestný čin podľa § 8 odst. 1, § 222 odst. 1 tr. zák. rozhodol správne.

Pochybenie krajského súdu však spočíva v tom, že vo výmere trestu použil ust. § 40 odst. 1 tr. zák. beztoho, že by mohol mať za to, že vzhľadom k výnimečným okolnostiam prípadu alebo mimoriadnym pomerom páchatela je použitie trestnej sadzby týmto zákonom stanovené neprímerane prísne a účelu trestu možno dosiahnuť i trestom kratšieho trvania.

Krajský súd predovšetkým vidí mimoriadne pomery páchatela v tom, že je otcom 6 maloletých detí a že sa k činu priznal, ľutoval ho a pri jeho objasňovaní napomáhal príslušným orgánom trestného stíhania.

Mimoriadne pomery páchatela sú okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci spoločenskej nebezpečnosti činu. Vždy však to musia byť pomery mimoriadne. Takými okolnosťami nepochybne nie sú skutočnosti, že sa páchatel k činu doznal, ľutoval ho a pomáhal ho objasniť. K týmto okolnostiam súd prihliadne pri stanovení druhu trestu a jeho výmery v rámci zákonnej sadzby podľa § 31 odst. 1 tr. zák. Mimoriadnymi pomerami z tohto hľadiska môže byť situácia páchatela, ktorý sa stará o väčší počet osôb, odkázaných na neho svojou výživou, alebo ktoré sú dokonca v jeho osobitnej starostlivosti, keby neprítomnosť páchatela v rodine po dlhšiu dobu by mohla ohroziť riadnu výživu a výchovu týchto osôb. Je prirodzené, že v danom prípade nestačí fakt právnej povinnosti o takéto osoby sa starať, ale je nutné, aby sa páchatel o ne skutočne a riadne staral. Obvinený sa však o svoje deti nestaral a v dobe, keď súd vo veci rozhodoval, odstahovala sa od neho manželka s deťmi do Čiech.

Pokiaľ teda krajský súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody, porušil týmto zákon v ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák.